

Pesta 30 januariu. (II fauru.)

Va esti domineca | Redact.: strad'a arborelui verde nr. 40.

Nr. 5.

Anulu VIII, — 1872.

Pretiulu pe anu 10 fl., pentru Romani'a 2 galbeni.

Dani'a, Davi'a, Daci'a.

Pamentul pe care locuiesc daco-romani, inca in multe privintie e nescrutat. In lips'a scriitorilor vechi despre unele lucruri istorice si geografice, ce adi ni-aru interesá pre-tare, suntemu indrumati la scrutári si combinári, ca sê aflâmu unele adeveruri, si altele sê le facemus possibile.

Mi-am pusu odata intrebarea: „Óre ce e caus'a, câ trei riuri de frunte ale Daciei s'au chiamatu *Danubius*, *Danapris*, *Danaster*, cu radecin'a *Dan*? riurile ce adi se chiama la Romani Dunare, Nipru, si Nistru!

Popórele adese-ori si-capeta numele de la riuri, si adese-ori numele loru lu-imprumuta riurilor. Eu credu, câ poporulu domnitoriu a datu numele seu acestoru trei riuri, si credu câ acestu pamentu si-a avutu numele Dani'a, Davi'a si Daci'a.

I.

Incependum cultur'a in Egipetu, si As'a mica, popórele de ací au influintiatu si emigratupre Greci'a si Itali'a.

Itali'a de josu s'a numitu Grecia maior, si elinismulu a influintiatu nu numai limb'a poporului, ci si cea latiua, ba si istori'a, religiunea Italiei.

Asemene influintie a Greciei fatia cu Daci'a nu sunt dovedite; sunt inse date des-tule pentru de a primi de unu adeveru in-

fluinti'a popóreloru elinice a supra Daciei vechie.

„Dacii au fostu impartiti in mai multe popóre, cari de regula se numera catra famili'a tracica, si ele emigrara de catra média-di peste Dunare in Daci'a nainte de Alesandru cel mare (F. A. Conv. Lex. Brockhaus) 335. ant. Cr.“

Poporulu tracicu se primeșce de vitia pelasga, de la care si elenii si-tragu originea. Deci Daci'a vechia a fostu influintiata de tierile si popórele de catra média-di, adeca de elenis-mulu vechiu.

Premitiendu aceste, voiu cercá din numiri de popóre, riuri, tieri, domnitori, orasie si alte cuvinte, de a ajunge la numele Daniei si Daciei. Objectulu, dupa atate vécuri, e greu de desvelit, inse interesulu istoricu pretinde de a cercetá tóte.

Danaii au fostu locuitorii din Argos in Pelopones, si peste totu, grecii au avutu acestu nume, (la Homeru 900—950 ant. Cr.) *Danaos* s'a chiamatu fiulu lui Belos intemeiatoriulu Argos-ului si rege, (la Herodotu 484—408 ant. Cr.) Apuli'a o parte a Italiei in vechime s'a numitu Dauni'a, de la *daunii*, poporulu ce a emigratupre acolo, si s'a numitu si argivi*) (de la

*) Sub Diomedes au venitul coloniele argive séu daunii. Regele Turnu a fostu de origine din Argos. Virg. Aen. VII. 371. Strabo VI. p. 284. Arpi, mai nainte Argyripa din Argos Hippion Preller Röm. Myth. p. 663.

Argos) (la Polybiu 205—123 ant. Cr. la Strabo 66 ant. 24 d. Cr.) Daunus si Daunius regele Apuliei (la Horatiu Lib. III. oda 30, Lib. II. oda 1. pe timpulu lui Augustu.)

Cuventul *dan* mai vine inainte incopciat cu *dar* séu la inceputu séu la capetu, ca si nume de poporu.

Dandarii poporu la laculu Mäotis (Plutarchu 50. d. Cr. si Strabo.)

Dardaneii poporu in Asi'a la Gindes (Herodotu) si poporu in Iliri'a, numele vechiu alu Samotraciei (Polibiu 205—123 ant. Cr. si Pausanias 105 d. Cr.) *Dardanii*, atâtu câtu troianii (Homeru) si dardanii poporu in Mesia superioaru (Serbi'a de adi) intra Scordu si Haemu, pe timpulu lui Strabo mai de totu sterpiti (Meyers Conv. Lex.)

Dardania a fostu o tiéra, in Troas (Homeru, Strabo) alta in Iliria vecina cu Men'a, (Atheneu din Neueratis 220 d. Cr.) Acesti dardani se tragu de origine din Dardani'a, marginea Troiei, carii prin Hellespontu au venit in Tracia, si Filipu macedonianu (358 ant. Cr.) s'a luptatu cu ei. (Strabo, Severini Panoni'a pag. 40.)

Dardanus s'a chiamatu feciorulu lui Zeus cu Electra, fundatoriulu imperiului Troiei, si familiei dardaniloru, Dardanus a fostu unu orasiu, si Dardaneum unu munte.

In Palestina unu orasiu si unu riurelu e Dan, si riu Jordanu; in Capadoci'a unu orasiu Dana (Xenophon 444—325 ant. Cr.)

Din dan, e Danubios (la Diodoru Siculu pe timpulu lui Augustu si la Strabo) si Danubis (Stef. Byzantin 400 d. Cr.) asemene Dana-pris, Danaster, (Danus Ister.)

Cumca aceste au avutu influintia a supra numirii riuriloru si tierei ca de exemplu mai aducu inainte câ Danubiu de la midilociu in josu (Nicopole) s'a numitu Ister si Istros, si dieulu riului, Istros (Heriodu 850 ant. Cr.) Milesii au facutu o colonia la Dunare (pe timpulu lui Danu) si s'a chiamatu Istri'a, (Herodotu) mai tardiu Istros (Strabo), si Istros au fostu mai multe orasie la Pontu si Creta (Stef. Byzant.) Istria a fostu o tiéra langa Illiria (Strabo) de aci si Istria de adi spre marea Adriatica.

Dacii cei vechi s'a chiamatu si Daos, Davus. (Lucianu 120—200 d. Cr.) si Strabo (in Rer. geograph. lib. 7 p. 304) dice apriatu, câ dacii s'a chiamatu si dail davii. Si D'Anviliane in Atlas Antiquus asemene li dice davii.

Daci'a candu-va Dani'a si Davi'a. (Zamosiu in Analecte.) „Cumca Dacia s'a chiamatu

si Dani'a, si Dunarea, dupa numele ei s'a numitu Danubiu, adi multi autori intarescu.“ (Topographia magni regni Hungariae Vienna 1718 p. 7.)

La attici numele serviloru de origine geta séu daca s'a dîsu *davu*, (Strabo Lib. 7 p. 304.) Horatiu in scrisórea sa de artea poetica asemene numesce *davu* (si satira L. II. 7.) *Davus* nume de servu comicu (Plaut. Sat. 1. 10.*), „Unii dîcu, câ Daci'a inferiora fiindu cu multu mai napoi in cultura, se numia Mollis Davia, si de aci Moldavia (2) (Topogr. m. r. H. cap. 29. Segm. I.)

Dupa aceste nu va fi de prisosu a face observările, câ daós insémna lumina, ardere, dânos insémna bani deosebi cameta, danós ardietorii, secetosu, (Homeru in Odyss.) *Dano*, lat. *dau*, daruiescu (Etym. Wörth. Nork). *Dakos*, *dacus* poporu (Strabo, Horatiu Oda Lib. 1.) *dakos a)* animalu muscatoriu, *veninos* (Pindar, Aeschil 456. ant. Cr.) *b)* muscatura, impunsetura (Oppianu 180 d. Cr.)

Popórele adese-ori si-capeta numele si de la o insusire.

At. M. Marienescu.

Fire-asiu riu . . .

(De Aleșandru Petőfi.)

ire-asiu riu ce curge,
Unu periu de munte,
Care ratecesce
Intre stante crunte:
Inse numai, déca mandr'a
Mi s'ar face pescisoru,
Si-ar notá 'n a mele unde
Sprintenu, si voiosu, usioru.

Fire-asiu o padure . . .
Cu furtune grele
M'asiu luptá pe mórté
Fara nici o gele:
Inse numai, déca mandr'a
Mi s'ar face paserea,
Si si-ar face cuibu in mine,
Si-ar cantá pe créng'a mea.

Fire-asiu o ruina,
Susu p'unu piscu de stanca;

*) In comitatulu Aradului sunt familie *Dabu*, in alu Carasiului *Daba*. Credu pe v. stramutatu in b. Sunt inca familie *Daia*, óre nu din *daii*?

Asiu rabdá perirea-mi
Fâr' dorere-adanca :
Inse numai, déca mandr'a
Mi s'ar face unu dafinu,
Si cu bratiulu ei celu verde
M'ar imbratfisá la sinu.

Fire-asiu o coliba
Josu in valea mica,
Cu acoperisiu ce
Pló'i a multu lu-strica :
Inse numai, déca mandr'a
Mi s'ar face 'n mine focu,
Si pe vétr'a-mi s'ar aprinde,
Si mi-ar arde cu norocu.

Fire-asiu noru in peteci,
Flamura strivita,
Care spre campia
Cauta obosita :
Inse numai, déca mandr'a
Mi s'ar face unu apusu,
Si spre fati'a mea palinda
Rosiu mi-ar suride 'n susu.

Iosifu Vulcanu.

Nu o mai iubescu.

— Novela originală. —

(Urmare.)

— Si, Iulie draga, — continuă elu cu dorere iritata — să ti-o spunu si tie, cine e acesta femeia, care m'a fericiu ca să me nefericăsca, care mi-a procuratu raiulu ca să me arunce in infernu, asculta Iulie draga, acesta eră — Elena, acum socf'a baronului I*!...

Si unchiulu me prinse apoi de mana, man'a lui i tremură, dar i tremură intr'a mea, câ-ci a mea tremură ca vîrg'a. Cuventulu lui ultimul, care eră numele mamei aceleia, pe care o iubiam eu, cuventulu acesta me nimeri ca unu tresnetu poternicu, dar unchiulu meu nu se uită la immarmurirea mea, ci cu o dorere si mai iritata, infuriata, continuă :

— Da, ea eră, Iulie draga!... Si candu, impinsu de amorulu meu inca nerespunsu si mistuitoriu, in urma alergai la dins'a, in urma me decisei a-i declară innaltu acestu amoru, si a imploră amorulu ei... scfi ce a facutu ea?... m'a de risu cu hohotu ironicu si batjocoritoriu!... Si atunci, desceptatu incâtu-va de acestu hohotu din visulu meu de fericire, incercui a me reculege, incercui a-i privi resolutu in fa-

cia, si-o rogai, o provocai, să-si esplice hohotulu!... si ea, ceriule!... scfi ce mi-a respunsu?... Ea m'a privitu cu superbia si indignata: „Unu valachu să cuteze a speră amorulu meu?“ me intrebă cu disprețiu nimicitoriu, si ridiendu cu hohotu si mai mare, se indepartă rapede si me lasă singuru, impretruitu!...

Unchiulu pausă acum, si tremurandu si storse fruntea sa asudata, er sinulu meu se sfasiá acum de suspine si mai ingrozitórie, si lacremi mi-inundara din ochii mei audindu de la unchiulu meu suferitoriu cătu de tare l'a desprețuitu, l'a batjocoritu mam'a adoratei mele Ana!

— Si, Iulie draga, — continuă er unchiulu, — dupa acesta batjocura, dupa acestu disprețiu, dupa acesta amagire nimicitória, am alergatu apoi ca tresnetu de la dins'a, si desceptatu acum de totu din visulu meu fantasticu si nebunu, m'am blastematu acum, cum de am potutu eu iubí p'acestu diavolu in tipu de angeru, m'am blastematu, câ-ci cum de n'am sciutu eu inainte, că dins'a asié mi-va resplatì amorulu, candu poteam scfi si vedé, că tóta famili'a ei e o familia diavolésca, o familia renegata, o familia superba si desprețuitória, o familia fara simtiu, fara anima, spulberata si capricioasa, care numai pentru aceea a esistat si esiste pe lume, ca să nefericăsca pe altii, care a trebuitu să me nefericăsca si pe mine, si care pe nime nu a fericit, nu me potea fericí dar nici pe mine, si nici nu va fericí in lumea acesta pe nime!... Asié m'am blastematu, asié am blastematu amorulu meu nebunu, si asié am blastematu-o pe ea!...

— Dóme! — eschiamai atunci infioratu de blastemele unchiului meu aruncate a supra aceste familie, a supra Anei, si eram ca nimicuitu.

— Tu te infiori? — mi-dîse apoi elu. — O! nu te infioră asié tare, lasa dragulu meu, câ-ci nu-ti mai vorbescu de ea. Dar să-ti spunu inca numai, că eu a trebuitu s'o blastemu, câ-ci vedeam că tipulu ei s'a pré intiparit u in memor'a mea, si mi-a smintit u mintea, câ-ci simtieam că suvenirea ei s'a pré inradecinat u in anim'a mea, si mi-a sdrobit'o, mi-a secatu totu amorul din ea!... Da, dragulu meu, a trebuitu s'o blastemu, câ-ci sciem că m'a nefericitiu pentru tóta vieti'a mea, nimicindu-mi fericirea care am asiediatu-o tóta in ea!... Da, eu sciem, si am sciutu-o pré bine, câ-ci éca, dragulu meu, acum la betran tie, mi-deplangu amaru acestu amoru nebunu alu meu, acum la

betranetie, am remasu singuru, fara socia, fara copii, cari se-mi fia bucuria mea, fara ei, cari se me aline, se me grigesca in suferintiele mele!...

— Te voiu grigí eu, unchiule draga! — i dîsei tremurandu si plangêndu de emotiunea mea cea mai dorerósa si nedescriptibila.

— Ti-credu, dragulu meu, — mi-respusne, — si ti-multiamescu!...

Si dinsulu ér si-astrinse acum tóte poterile, se redică pucinu in patulu seu, si-apoi mi-mai dîse:

— Vina, Iulie draga, se te sarutu! Vina, si-apoi te du, te culca si tu, câ-ci e tardîu, si pote si eu voiu odihnî acum mai bine!...

Si dinsulu me sarutâ apoi, ér eu, cu ochii plini de lacrime, si tremurandu inca de emotiunile mele doreróse, me departai de la dinsulu...

Candu am esitîu, unchiulu se scolà din patulu seu ca unu sanetosu, si-sterse cu placere sudorile sale, si cu facia voiôsa si cu ochi indestuliti, si-dîse frecandu-si manile cu bucuria :

— Mi-a succesu minunatu! Inca asié bine nu m'am sciutu preface nici-odata. Mai câ credeam si eu câ-su morbosu. Dar déca nu va fi curat de amorulu seu nefastu nici prin medicin'a acesta, care am esperimentat-o din suferintiele mele, atunci nu sciu ce medicina mai buna l'ar mai poté vindecá de morbulu seu periculosu, si elu va fi — nefericitu!...

Ér eu, candu am ajunsu in chili'a mea, tremuram si mai ingrozitoriu de secretulu sfasîtoriu alu unchiului meu, si ca ametîtu de doreri, cadiui in genunchi langa patu.

— Dómne! — eschiamai dandu cursu liberu doreriloru mele inadusîte, — ôre si Ana se fia unu diavolu in tipu de angeru ca mama-sa?... Óre, in locu de a me iubí, si ea se me despretuiésca si batjocorésca asié?... Óre si pe mine se me nefericésca asié grozavu?...

— Dómne! continuai dupa o pauza sfasîtoria, — unchiulu meu a blastematu tóta famili'a ei de — diavolésca!... Ceriule! ea m'a mai despretuitu si batjocoritu... si eu ôre, mai potu-o iubí pe ea, a carei mama a nefericitu pe unchiulu meu?...

— Nu! — strigai si luai cu rapediune fotografi'a ce erá pe mesuti'a de langa patu.

— Nu, eu nu o mai iubescu! — mai eschiamai cu desperatiune, si-am ruptu fotografi'a in bucâti.

IV.

Revedere a.

A dôu'a dî, eu dormiam inca adancu, candu intrâ unchiulu in chili'a mea. In linisce si cu ochi de vulpe se uită in giuru, si diarindu bucatielele fotografiei, cari zaceau impraschiate pe podele, si-dîse cu bucuria si indestulire ne-spusa:

— Ah! medicin'a mea a folositu dar peste asceptare!... Mai dîca cine-va câ nu sum medicu bunu de anime!...

Apoi se apropiâ de patulu meu, privindu-me cu iubire cum dormiam de dulce.

— Ce fericitu e elu acum! — dîse linu privindu-me cu o compatimire neesprimabila.

— De ce nu-i ôre si vieti'a omului unu somnu lungu?... Atunci ai poté si iubí!... ai poté iubí idealurile cele mai frumose, regine, imperate-se, chiar dietie, si déca tóte aceste aru fi demonii cei mai insielatori, si déca te-aru amagi in modulu celu mai dorerosu, tu atunci te-ai tredî, si ai vedé cu multa mangaiare, câ tóte au fostu numai unu — visu!...

Unchiulu me priviâ mereu si cu compatimire.

— Dar asié, — continuâ elu, — eu eri l'am vindecatu de amorulu seu amagitoriu, elu adi se va scolá, si mane pote amorulu seu, care deja s'a inradecinatu pré tare in anim'a lui, probabilu va deveni si mai fantasticu, si mai nebunu!...

Unchiulu me mai privi unu restimpu, si-apoi nevrendu a-mi conturbá somnulu dulce, se indepartâ in linisce.

Eu dormiam inca adancu.

Dormiam si aveam unu visu placutu, unu visu dulce.

Visam, câ eram in — Pest'a; visam, câ eram la — Ana; visam, câ o iubiam si câ si ea me iubesce; visam, câ o tieneam in bratiele mele, câ o stringeam cu doru la sinulu meu, câ o sarutam ferbinte, câ si ea me sarutá; visam, câ...

Dar in iritatiunea mare a visului meu' pré fericitu, d'odata me tredî.

— Oh! — eschiamai din adanculu animei, — de ce nu a durat pana in veci acestu visu Ddieiescu?...

Si tremurandu inca de iritatiunea visului meu dulce, mi-deschisei mai bine ochii somnorozi, si vediendu câ e diua mare, me redicai in patulu meu ca se me scolu.

Dar atunci ochii mei diarira delocu pe podele — fotografi'a rupta...

— Cericule! — eschiamai cutremuratu re-cadiendu ér in patulu meu.

Realitatea amara mi-intimpinà pré grozavu visulu meu atâtu de incantatoriu.

Scen'a de a séra, eu tóte fiorile ei, ér mi-revenì rapede in minte, si eu, amagitu severu de visulu meu fericitu, unu timpu lungu am mai zacutu in patulu meu ca ametîtu...

Din dorerile aceste ametîtorie me tredî servitoriu care intrà in chili'a mea.

— Domnisorule, — mi-dîse elu, — Maria sa mi-a poruncitû sê-ti aduceu dejunulu ací, fiindu câ e tardiu si inca nu te-ai scolatu!

Si dinsulu mi-depuse caf'a me mesut'i'a de langa patu.

— Spune-mi, — lu-intrebai apoi eu, — unchiulu meu cum se afla, mai bine-i?

— Mai bine cu multu! Maria sa s'a scolatu, si inca de timpuriu.

— S'a scolatu! — strigai voiosu.

— Si inca a si esîtu la aerulu curatu si sanetosu.

— Dómne, multiamescu-ti! — eschiamai si mai imbucuratu, câ morbulu atâtu de greu alu unchiului meu i-a trecutu asié de currendu.

Si-acum, mai stêmperatu de scirea acést'a placuta, m'am scolatu si eu, m'am spelatu, m'am imbracatu, am dejunatu, si-apoi am alergatu si eu la aerulu curatu si sanetosu, am alergatu la liberu, pe promenad'a orasiului, ca sê mai uitu si eu de suferintiele mele, sê mai uitu de — mine.

Dupa-ce m'am indepartatu eu, nu preste multu, unchiulu meu ér intrà in chili'a mea, inse acum o aflà góla.

— S'a dusu! — si-dîse elu cu neplacere clatindu-si capulu.

— E lucrulu naibei! — continuà elu cu neplacere totu mai mare. — Abié am esîtu din casa, si aflai delocu, câ famili'a baronului I* a sositu eri in Clusiu, firesce dimpreuna cu fantasticulu idealu lui Iuliu, cu — Ana!...

Faci'a unchiului meu deviniá totu mai posomorita.

— Da, — continuà apoi dorerosu, — am dîsu, câ eri l'am vindecatu, adi se va scolá, si inca mane pôte morbulu seu inradecinatu va deveni si mai periculosu!... Si dorere, am unu presimtiu siguru, câ am dîsu adeveralu!...

— E bine, — si-dîse apoi cu unu surisu tristu pe buze, — déca m'am facutu medicu de anime, sê-i impedeceu morbulu acest'a!...

— Dar cum? — se intrebà apoi si mai

tristu. — Nu sciu! Dar sê nu desperu, sê fiu numai atentu, câ incâtu i se renoiesce morbulu seu, si cine scie, dar de voi mai aflâ vre-o medicina buna si acomodata!...

Si unchiulu se indepartà apoi.

Erau 12 óre trecute, si eu inca totu me aflam pe promenada.

Dupa o preamblare de vre-o câte-va óre, me asiediai pe unu scaunu.

Eram obositu, dar si superatu, si cu capulu plecatu mi-am tîntit uochii la pamantu, meditandu in melancoli'a mea trista.

— Da, — mi-dîceam, — eu trebue sê uitu pe Ana!...

— De ce s'o mai iubescu? — me intrebam. — De candu o iubescu, anim'a mea a simtîtu numai totu dorere, si peptulu meu totu suspine!... In iubirea mea numai am sùferit, si-apoi eu sê o iubescu dara, numai pentru ca sê suferu?...

— Da, — me decisei suspinandu greu, — eu trebue s'o uitu!...

Dupa decisiunea acést'a apoi, par' câ respiram mai usioru aerulu curatu si recorosu. Mi-redicai ér capulu, si privirea mea se oprî la dôue dame cari veniau catra mine din celalaltu capetu alu promenadei.

— Me uitam la ele si par' câ simtieam in mine o curiositate si interesu de a le vedé si a le cunósce.

Eu delocu mi-am observatu curiositatea acësta si interesulu care d'odata se nascu in mine si pentru alte dame, si eu atunci cu óre-care mangaiare si bucuria dîsei incetu:

— Da, eu voiu poté uitá pe — Ana!...

Damele straine se apropiau totu mai tare, si acusi erau numai de diece pasi de mine.

Dar atunci recunoscui pe un'a si eu tresarîi poternicu.

— Dómne! — murmurai tremurandu. — Acëst'a e copil'a care sémenea atâtu de tare cu Ana!... Da, e ea, alu carei portretu l'am rapit u de la fotografulu!...

Copil'a acëst'a, cu figur'a ei maiestetica, se miscă cu o delicateza rapitória totu mai aprópe de mine.

Acusi a fostu chiar fatia de mine.

I vedui faci'a, si par' câ in giurulu meu tóte straluciau mai frumosu, par' câ ceriulu care incepea a se innorá, d'odata ér se inseninà si par' câ o lume noua mi-se deschise inaintea mea, plina de farmecu si incantare.

Si privirea mea se intelnì apoi cu a ei, si chiar ca si candu unu sóre mandru ar apare d'odata in midiloculu unei nopti, si ti-ar rapí

momentanu vederea prin lumin'a sa stralucitória, chiar asié par' câ orbí deloca, si in momentulu acel'a nu am mai vediutu nimicu...

Nu credeți, câ esagerezu. Dar déca totu-si nu-mi credeti, intrebati pe invetiatii de medici, câ óre au potutu sê aiba fînt'a acést'a in ochii ei o potere atâtu de orbitória?

— Da, — voru trebuí dinsii sê vi respunda.

Ér déca i mai intrebati, câ ce potere pôte fi acést'a?

— E farmeculu! — vi voru poté dinsii respunde.

Da, poterea prin care mi-a rapit u dins'a vederea, a fostu farmeculu, si candu a trecutu incâtu-va prim'a si poternic'a impressiune a acestui farmecu orbitoriu, si mi-am recapetatu vederea, atunci am cercat cu ochii in giurul meu, dar n'am mai aflatu pe nime.

N'am mai aflatu-o, par' câ disparù dinaintea ochiloru mei, si-atunci me scolai, ca sê alergu dupa copil'a acést'a, care semená cu Ana, dar care mi-parea câ e mai frumósa si mandra decât u dins'a, care mi-parea mai rapitória decât u Ana, pe care o tieneam de idealulu celu mai frumosu din lume, si care mai poternicu me farmecă acum decât u idealulu meu sublimu de mai nainte.

Da, eu alergai dupa ea, s'o urmarescu, s'o reaflu si sê descoperu cine e acestu angeru celu mai candidu de sub sôre.

Dar insedar, câ-ci intr'adeveru, ea a disparutu.

Obositu de alergarea mea, si supe ratu de nereafarea ei, m'am opritu si-am statu ca nimicu langa biseric'a din piatia.

Orologiulu turnului sună dôue óre dup'a média-di.

Atunci mi-am adusu a minte, câ unchiulu meu me va acceptá cu prandiulu, si eu grabí intristat u catra casa.

Pe unchiulu meu, pe care nu l'am vediutu de a séra, candu l'am lasatu morbosu in patu, l'am aflatu acum in gradinuti'a mica ce o aveam in curte, cetindu intr'o carte. La vederea dinsului, imbucuratu câ-i e mai bine, am alergat u facia voiósa catra dinsulu.

— Esti mai bine, unchiule draga? — lu-intrebai delocu.

— Da, iubitulu meu, me simtu ce-va mai bine, — mi-respusne dinsulu.

— Multiamita ceriului, câ ti-e mai bine! — oftai cu iubire sincera.

— Dar unde ti-ai petrecutu atât'a si asié de bine? — me intrebă apoi dinsulu, esami-

nandu cu atentiune emotiunea de pe faci'a mea, pe care nici bucurí'a rensanetosiárii unchiului meu nu o a potutu-o acoperí de totu.

— Intipue-ți, unchiule draga, — i respunsei sinceru, — eu am vediutu pe copil'a rapitória, alu carei portretu m'a suprinsu atâtu de tare atunci la fotografulu, si care sémena asié de multu cu...

— Cu Ana, copil'a frumósa a baronului I* din Pesta? — intregi unchiulu meu, vediendu, câ m'am impedeceatu si am devenit confusu.

— Da, — aprobarai apoi delocu.

— Ah! — mi-observă unchiulu cu unu surisu de suprindere, pe care nu mi-lu poteam esplicá. — Asié dara ai vediutu pe copil'a aceea, care sémena atâtu de tare cu acelu portretu?

— Da, am vediutu-o.

— Si dôra cu ea ti-ai petrecutu atât'a si asié de bine?

— Ba nu, — respunsei suspinandu greu, — câ-ci numai vre-o câte-va minute am vediutu-o, si-apoi d'odata a disparutu.

— A disparutu? — rise acum unchiulu cu placere. — Cum a disparutu? Dór n'a sbo-ratru?

— Va fi esítu delocu din promenada si va fi disparutu intre ómeni, — me coresei in perplexitate.

— E bine, dragulu meu, — dîse apoi unchiulu dupa o pauza, — ea va fi disparutu pentru câ i va fi fostu fóme, si va fi grabit u catra casa. Haidamu, sê mancâmu si noi, câ-ci si noué ni va fi fóme.

Si unchiulu meu me luă apoi suridiendu de mana, si ne-am dusu sê prandîmu.

La prandiu eu mancam, dar nu scieam câ mancu, câ-ci cugetam totu la copil'a disparuta si abié acceptam, ca sê alergu éra de a casa, s'o mai cercu, dar de o voiu reaflá.

Unchiulu meu priviá in tacere emotiunea si nestemperulu meu mare.

— La naib'a! — meditá elu in sine, si faci'a dinsului deviniá totu mai posomorita. — Lucrulu se incurca neacceptatu de siodu! Eu l'am vindecatu câtu de bine de amorulu seu catra Ana, si dinsulu incepe acum, in amorulu seu desperatu, a iubí pe copil'a aceea, care sémena atâtu de tare cu Ana, si alu carei portretu l'a rapit u de la fotografulu, si nenorocitulu nu scie, câ aceea nu e alt'a, ci insa-si — An'a!... Mai auditu-s'a candu-va, — meditá apoi suridiendu, — ca sê esiste si dôue amoruri de la unulu totu catra aceea-si persóna?

Acum, — si-dîse apoi — vinu a desperă in doftori'a mea de anime. Sê vindecu eu o anima cu döue amoruri, asiu crede numai atunci, déca asiu fi nebunu!... Dar, — si-mai dîse — ce sê facu?... sê-lu lasu óre in nebuni'a acést'a colosală, séu sê-i descoperu si lui tréb'a?... Nu, eu inca nu-i voiu spune, lu-mai lasu unu timpu asié, pana ce voiu mai meditá despre lucru!...

Asié meditá, si asié s'a decisu in sine unchiulu meu atunci, dar mai bine facea, déca delocu atunci mi le descoperiá tóte, câ-ci lumín'a care mi-o facea, de si ar fi fostu orbitória si inspaimantatória pentru mine, dar celu pucinu me scotea din intunecimea mea, in care aveam sê alunecu in prepastii, si in care aveam sê patiescu si sê suferu aceea ce am — patîtu si suferitu.

Asié inse eu, abié m'am scolatu de la mésa, si am si alergatu ér pe promenada, apoi pe strade, ca sê reaflu copil'a rapitória si disparuta.

Inse tóte in daru, câ-ci nu o mai aflam nicairi.

Eram asudatu de obositu, inse eu totu-si mai amblam in tóte partile, ca fara de capu, câ-dóra óre cum-va o voiu mai revedé.

De catra séra ajunsei inaintea unei cofetarie, si-ací am intîlnit upe amiculu meu, bâronulu Emiliu B*.

Acest'a me oprì, si mi-incepù a se lamentá de temerea sa de esamenulu de maturitate, pe care amendoi aveam sê-lu facemu nu preste multu timpu.

Dar d'odata, ca o fantasma dragalasia, esî pe usi'a cofetariei copilit'a rapitória pe care o cercam.

Eu am tresaritu.

Ea trecù pe dinaintea ochiloru mei ca o visiune feerica.

Eu tremuram.

Si ea se suì apoi rapede in trasura, si ér disparù ca o naluca.

Eu am remasu immarmuritu.

Dar delocu m'am tredîtu din immarmurirea mea, câ-ci vediendu câ si-acum acusi voiu perde-o, pe care am cercat-o cu atât'a doru, eu pasii ca ametîtu dupa trasura, si voi am sê alergu dupa ea, ca sê nu-o perdu éra.

Amiculu meu, pe care l'am lasatu singuru, m'a privit upe suprinsu si-apoi cu ochi inflacaratii ca foculu:

— Ah! — murmură elu in sine si faci'a lui éra revoltata. — Si Iuliu iubesc pe Ana?

... Si inca cu atât'a patima?... Asié dara elu e rivalulu meu?...

— Bine câ sciu! — si-mai dîse apoi, si infuriatu se îndepărta in directiune contraria.

Oh, de ce nu am audîtu atunci cuvintele aceste amenintiatórie ale lui Emiliu?... Dar nu, eu atunci n'am vediutu si n'am potutu audî nimica, eu atunci alergam numai ca unu nebunu dupa trasur'a care mi-rapise si mi-ducea pe copil'a mea farmecatória... am alergatu, pana ce chiar si in nebuni'a mea mi-se parù, câ alergu in — nebunia.

Erá sér'a tardîu, si eu inca totu rateciam superatu si mahnitu adancu pe strade, si numai candu nu mai vedeam nisi sê pasiescu de intunereculu care me incinse, si numai candu am simtîtu câ ceriulu, care rapede se norase de totu, incepe a versá o plôia totu mai torenta, numai atunci m'am rentorsu ér catra casa.

In chili'a mea m'am aruncatu intr'unu bratiariu, mi-am radiematu capulu de elu, câ-ci par' câ nu mi-lu mai poteam sustiené, sangele par' câ voiá sê mi-lu aprinda.

Abié am statu döue minute asié tristu si melancolicu, si vediui câ unchiulu meu ér intra in chili'a mea.

— De ce esti asié tristu? — me intrebă elu.

— Nu sum tristu, — am respunsu redicandu-me in bratiariu, si incercandu-me a-mi face o facia mai voiósa.

(Va urmă.)

Mihaiu Cirlea.

Dorulu meu.

â me Dómne, urdítore,
Sê urdiescu dile cu sôre,
Dile dulci de serbatore,
Mandrei mele tierisiore!

Fâ me din'a libertâtii,
Sê sedescu flórea dreptâtii;
Sê 'nflorésca pe campía,
Scumpei mele Romanía.

Séu me fâ unu angeru blandu,
Ca sê lasu acestu pamentu;
S'alungu norii cei de gele
De pe ceriulu tierii mele!

Anastasia Leonescu.

Amoru si dincolo de mormentu.

— Novela. —

De Ponson du Terrail.

I.

Pe timpulu domniei lui Ludovicu XV. in cas'a de opera se petrecea unu balu mascatu fôrte interesantu si splendidu.

Unu aproducu cu Peru blondu, imbracatu dupa mod'a de sub Mari'a Stuart, urmarea pe o juna dama spaniola.

Ambii aveau vestimente fôrte elegante, cu cari convenia figur'a, miscarea si intréga portarea loru.

Aprodulu era inaltu, sveltu, cu ochi vîneti si cu o cautatura pucinu seriosa si intunecata, — la antâia privire se potea cunoscere, câ e fiul Scotiei.

Dam'a spaniola si-porta mantéu'a cu tóte gracieile unei femei andalusiane; statur'a-i frageda, dara totu-si compacta, reprezentá galanteri'a farmecatória a aceloru regiuni ferbinti, in cari s'a amestecat san-gele saracenu cu vechiulu sange crescinu.

Aprodulu era fara de masca; dam'a spaniola inse portá o masca de porfiru, subtire si bine intocmita, care i acoperia ochii si o parte a nasului. Pomposulu ei Peru negru se parea a espenetra acelu filetu subtire, care lu-tinea la olalta; in manile ei luciau bratilete inseilate, din zechine, si intregu portulu ei era finu si aristocraticu chiar ca si a aproducui.

Cam o jumetate de óra o urmà aproducui in tóte partile, pana candu in urma i potu siopti la urechia căteva cuvinte si facia lui tradá o emotiune profunda si pasiunata, cu óre care amestecu alu fantasticului.

Frumós'a dama spaniola fara de voia se parea alu atrage cu o potere magnetica.

In surisulu pucinu cam ironicu alu buzeloru ei ciresie si in privirea profunda a ochilor ei intunecati, langa care perfir'a parea nelustrósa si sura, se ascundea ce-va potere demonica, atragatória, cu tóte acestea inse ea nu se parea a cercá se faca vr'o impresiune, ma cu totu pretiulu cercá a disparé in multime. Si tinerulu prin acést'a inca avu una causa mai multu, ca se o urmarésca la totu pasulu.

— De ce fugi de mine, frumóso fiica a Grana-dei? — intrebà elu in unu tonu rogatoriu, melancolicu si ferbinte, candu ajungendu prin multime langa ea i potu siopti la urechia.

Ei se intalnira in acelu corridoru din care nescuse simple duceau in loje.

— Pentru că amorulu totu-de-una trebue incungjuratu, — respunse dam'a, si sunetulu versului ei facu o contradictiune estraordinara cu acelu surisu, care urmà inmediatu pe buzele ei, facendu se i se vêda dintii albi ca néu'a.

— Asie! dara tu credi că eu te iubescu! — dîse aproducui cu facia plina de iubire.

— D'apoi altmintrea de ce ai amblá in totu loculu in urm'a mea? — intrebà dam'a redicandu si pucinu capulu.

— O! déca tu m'ai poté iubí! — oftă aproducui. Asiu fi mai ferice de cătu angerii Edemului.

— Iubitulu meu aproducui, — dîse dam'a, si intru acesto ochii ei straluciau atâtu de multu de sub masca, in cătu facura se palpite cu focu anim'a aproducui,

— noi aici suntemu in balu, unde ómenii se indatinéza a-si adresá cuvinte frumose si placute, spre a le uitá in diu'a urmatòria.

— Acést'a o potu face altii, — dîse cu pasiune aproducui, — dara eu nu-su dintru acestia, eu nu am mintitu nici odata in viéti'a mea. Eu sum acel'a care me vedi! Cetatea stramosiloru meu e in Scottia si devi-s'a firmei nóstre e „sinceritatea.“

— Frumosulu meu scotianu, — respunse dam'a mascatu, cautandu cu atentiune la dinsulu, nici eu nu sum dama francesa, de si fui nascuta in Francia. Pe mama mea o-ai leganatu in umbr'a Alhrambrei, si in vinele mele circula sange mauresu. Déca eu asiu iubi veri-o data si asiu avé causa a fi gelósa, aceea ar consta viéti'a rivalei mele. Se lasâmu dara acést'a si me uita pe mine; eu cugetu amorulu a fi co-va multu mai seriosu decâtua sê aiba locu in unu balu. Eu nu cunoscu decâtua amorulu spaniolu, care e ferbinte ca si sôrele si mistue pe cel'a ce se apropia de elu.

— Ah, adorat'a, iubit'a mea andalusiana, — si opti aproducui in unu tonu aprope inadusit, — nici tu nu me cunosci. Fiii patriei mele traiescu si moru cu antâiulu si uniculu amoru, si acestu amoru tiene si dincolo de mormentu.

— Intru adeveru? — intrebà dam'a. Si tu m'ai poté iubí si dincolo de mormentu?

— Da! — respunse tinerulu si si-puse man'a pe anima. Déca Ddieu mi-ar concede acést'a... eu m'asiu desceptá si in mormentulu meu, ca se cugetu la tine, si déca picioarele tale aru atinge érb'a, ce va crescere pe mormentulu meu, ósele mele aru saltá de bucuria.

— Dar... déca asiu morf eu mai antâiu? — intrebà dam'a andalusiana, cu unu versu seriosu.

— Déca tu ai morf mai antâiu, eu asiu fi sinceru si umbrei tale, cum sum acuma fintieci tale, — si déca ceriulu ar concede ca in o nótpe se te areti inaintea mea, eu chiar asié ferbinte ti-asiu sarutá manile ghiatióse, cum ti-le sarutu acuma. Si cu aceste duse la buzele sale ferbinti man'a delicata a damei spaniole, si o sarutá cu pasiune.

— Bine dara! — dîse dam'a, respundiendu strin-gerea gingasia a manei sale, — eu ti-concedu se me iubesci, si voi vedé de cumva mi-vei fi sinceru.

Junele voi a se aruncá la picioarele ei, dara dam'a lu-retienù.

— Nu, nu! — dîse cu surisu rapede.... Nu acuma! — — Mai tardiu! — — Noi vomu mai conueni — —

— Inse!... candu? — intrebà junele cu dorulu pasiunatu alu amorului.

— Nu sciu. Pôte aici, pôte aiurea, dara la totu casulu éra-si vomu conveni. Ddieu cu tine!

— Ce?... D'apoi tu me alungi de langa tine si inca nu voiesci a-mi areta nici facia ta?

— Si pentru ce se facu acést'a? Au nu ai gâciu insu-ti, că-su frumóso? — si ochii ei minunati straluciau prin pleopele ei ce se miscau cu superbia. Acum trebue se me lasi, eu asié voiescu!

Si cu aceste impinse cu delicatezia catra usia pe junele aproducui.

Afara in foisoru o căta intréga de domino luncungjurara, si fu rapitu mai departe de catra multime. Candu s'a reintorsu éra-si la loja, us'a era deschisa. Dam'a cea placuta disparu deja de acolo.

II.

In desiertu cercà junele aprodu pe dam'a sa , cu septemanile si lunile intregi.

Nici unu singuru balu nu a lasatu necercetatu, cercà Parisulu, Versailles-ulu, Marlytulu, dara nicairi nu a datu de ce-va semnu care sê-lu conduce la frumôsa dama andalusiana.

La inceputu junele cadiù in morositate profunda. Dar erá inca pré tineru pentru de a se amari in tota viéti'a sa , si natura lui plina de vioiciune produse de totu contrariulu. Se incercă a uitá pe frumôsa dama necunoscuta, careia i jurase credintia, — facêndu-se a crede, câ aceea a glumitu numai cu dinsulu.

Elu deveni celu mai veselu fiu alu lumei. Anim'a lui inse i remase nestricata, pentru câ dam'a spaniola erá inca totu viua in memori'a lui, si acést'a lutretiun de la coruptiune. Averea nu neinsemnata a dinsului — pentru câ vicomtele Ralph si-parasi patri'a ca nobilu Scotianu cu avere suficienta si pasi in serviciu la curtea de la Versailles ca gardistu regescu — si-o risipi tota pana la celu din urma cruceriu.

Creditorii incepeau a-lu napastui;... trecura doi ani, si Ralph trebuiá sê se hotareșca. Din omulu ilusiuniloru, elu deveni omulu realului seriosu, dara mai multu cu gur'a, decâtlu cu anim'a. Portarea usiorateca a lumei franceze de atunci lu-rapi si pe dinsulu.

Ddieu, amoru si casatoria , pe atunci erau concepte, cari se poteau aplicá dupa impregiurâri, precum adeca i venia cui-va mai bine la socotela.

Singur'a fintia pe care o iubiá din totu susfletulu seu, icón'a idealului seu , l'a uitatu , l'a abandonat.

Pentru aceea nu e mirare , déca acestu june se schimbă cu totulu. Tóte-su vanitate si misielia !... acést'a deveni devis'a dinsului. Ar fi avutu trebuintia de o mana sincera de amicu, séu de o anima iubitória de femeia , cari sê-lu mantue de periculu care lu-rapiá din ce in ce mai departe. Dara elu nu a datu de aceste.

~~~~~

In asié stare se aflá dinsulu, candu in o dî lu-chiamà la sine unchiulu seu metropolitulu, care erá unu individu cu influintia la curte.

Unchiulu cunosea starea financiala decadiuta a nepotului seu, si i spuse scurtu si fara tota reserv'a, câ trebue sê iee de socia o dama avuta. Ralph a sciutu câ nu este scapare... Pentru aceea nici nu intrebă, câ frumôsa — si virtuósa-i óre femeia pe care i-o destinașe metropolitulu? Se multiam cu incunoscintiareea ce i dede unchiulu seu , câ adeca domnișior'a de Roche-Noire e forte avuta si apartiene la aristocrati'a nobilimei.

— Fara intardiare,... trebue sê grabesci spre a-i face omagialele ! — dîse unchiulu. In restimpu de patru septemani se pote face si ospetiulu. Eu am scrisu deja la mam'a fetei si pe tine te si ascépta in Roche-Noire. Eca aici sunt dôue sute luisdori, ca sê poti pasi cu cuvenintia. Asié dara numai succesu ferice! Cu aceste lu-binecuvantă , si Ralph se indepartă diumetate indestulitul, diumetate surprinsu. I se parea ca si cum éra-si s'ar ivi inaintea dinsului figur'a frumosei andalusiane in tota stralucirea sa, ca si cum ar vede ochii ei negri cautandu la dinsulu atâtu de seriosu si intrebatoriu, ca atunci candu i-a descoperit uunu amoru eternu.

— Cugete nebunatece!... departati-ve! — dîse vorbindu intru sine. — Eu te iubescu si acumă , si nici nu-mi voiu calcá juramentulu, deci sum silitu a luá pe alt'a de femeia. Casatori'a inca nu e nesinceritate, pentru că eu nu iubescu pe fiitor'i'a mea. O! de ce nu te-ai invită si dupa aceea inaintea mea, tu dama frumôsa, majestósa si farmecatória ! Eu mi-asiu fi sacrificatu si viéti'a, pentru tine, si tu pote că ai voitu a glumi numai o óra cu mine. — E nebunu care cauta neincetatu inderetu la trecutu !

(Va urmă.)

N. F. Negruțiu.

Florile Parnasului Romanu.*)

Hor'a unirii.

1857.

Haid sê dâmu mana cu mana,
Cei cu anima romana,
Sê 'nvârtim hor'a fratiiei
Pe pamentulu Romaniei !

Érb'a rea din holde piéra,
Piér'a dusmani'a 'n tiéra ;
Intre noi sê nu mai fia,
Decâtlu flori si omenia !

Mei Muntene, mei vecine,
Vina sê te prindi cu mine,
Si la viétia cu unire,
Si la mórte cu 'nfrâtre !

Unde-i unulu, nu-i potere
La nevoi si la dorere ;
Unde-su doi, poterea cresce,
Si dusmanulu nu sporesce.

Amendoi suntemu de-o mama,
De-o faptura si de-o sama,
Ca doi bradi intr'o tulipina,
Ca doi ochi intr'o lumina.

Amendoi avemu unu nume,
Amendoi o sorte 'n lume ;
Eu ti-su frate, tu-mi esti frate,
In noi doi unu sufletu bate.

Vin' la Milcovu cu grabire,
Sê-lu secâmu dintr'o sorbire,
Ca sê tréca drumulu mare
Peste-a nóstre vechi hotare !

Si sê véda santulu sóre,
Intr'o dî de serbatore,
Hor'a nóstra cea fratiésca
Pe camp'i'a romanésca !

Vasiliu Aleșandri.

*) In acésta rubrica — la dorintia esprimata din mai multe parti — vomu publicá din candu in candu cele mai frumose inspiratiuni poetice romane, ca astfelu si aceia, cari n'au mijloce de a-si procurá tota operile poetiloru nostri , sê aiba ocasiune a cunóscer celu pucinu cele mai renumite. Facem uunu acésta mai alesu in interesulu generatiunii noüe.

Red.

S A E O N U

Cugetările unui tineru

a supra maritagiului.

Déca m'asiu insorá, asiu renunciá la tóte acesto extravagantie cari marchéza fia-care dí a vietiei unui tineru: la aceste cheltueli nebune cari n'au adesea de cătu nisce triste resultate; la aceste partide de prín restauratiuni, cari fatiga corpulu si ingreunéza spiritulu; si la aceste cunoșcintie, cari te facu a ride sér'a, dara pe care nu-ti place de locu a le intelni demanéti'a.

Déca m'asiu insorá, mi-asiu iubí femei'a, câ-ci credu că este unu supliciu continuu d'a trai cu o persoña ce nu te iubesc de locu. Sciu bine, că sunt multe case unde socii se vedu abié o óra pe dí; dara mítare, că trebuie să fia mai dulce d'a-si cautá femei'a de cătu d'a o evitá.

Déca m'asiu insorá, asiu voi ca femei'a mea să nu fia unu subiectu de vorba nici pentru figur'a sa, nici pentru spiritulu seu nici pentru toalet'a sa, nici pentru manierele sale, dara asiu voi ca să le aiba tóte aceste bune.

Déca m'asiu insorá, nu m'asiu intelni fara inceitate singuru la spectacolu si la preamblári. Nu me voiu teme d'a fi vediu cu femei'a mea la bratiu; me voiu teme inca mai pucinu de ridicululu ce prostii si neghiobii voiescu a aruncá a supra bunilor barbatii; trei parti din acestu felu de ómeni sémena cu vulpea din fabula: nu potu să fia fericiți, si se silescu d'a-si resbuná acésta prin a-si bate jocu de ómenii fericiți.

Déca m'asiu insorá, asiu voi ca să am multi copíi, câ-ci copíii formează lantiulu care léga mai strinsu femei'a de barbatu.

Déca m'asiu insorá, asiu poté mai bine să am o camera particularia pentru a lucrá in linisce; dar nu asiu voi ca acésta să fia pentru 24 óre.

Déca m'asiu insorá, nu asiu mai alergá dupa tóte femeile, pentru că nu asiu mai voi a jubí de cătu p'a mea; dara m'asiu silí d'a fi amabilu pe langa altele ca să le facu gelose de fericirea loru. Voiu fi galantu cu frumsetiea, voiu cautá societatea unui secsu ce voiu iubí totu-de-una, si femei'a mea nu se va superá, pentru că ori-si cum neculegéndu de cătu numai o flóre, este permisu d'a respirá parfumulu altora.

Déca m'asiu insorá, nu asiu fi de locu gelosu, câ-ci gelosi'a trage dupa sine capriciuri, si capriciurile facu să fuga amorurile; nu voiu fi préconfidentu, câ-ci femeile i au adesea cea mai mare a nóstra confidintia dreptu indiferintia, si ele póté au dreptate.

Déca m'asiu insorá, asiu voi să am multa amicitia cu femei'a mea, câ-ci amicitia face a mai esistá amorulu.

Aziu voi asemenea ca ea să aiba talente, să iubésca lectur'a si music'a, câ-ci unei femei care iubesce artile nu i se uresce nici odata singura, si unu barbatu fiindu fortiatu d'a lipsi căte-odata, candu femeii i se uresce, trebuie totu-de-una a se teme, că ea nu mai asculta la distractiunile ce i se va oferi.

Déca m'asiu insorá, asiu duce mai adesea pe fe-

mei'a mea la spectacolu de cătu in societate: la balu, voi lasá-o să dantieze fara mine, dara nu voi voi să valseze cu altii.

Déca m'asiu insorá, nu asiu voi ca femei'a mea să aiba o amica intima cu care să fia mai adesea de cătu cu mine si pe langa care va trebui să fiu cu mici grigi pentru a nu fi superatul pe soci'a mea.

Déca m'asiu insorá, in fine, asiu alege cu grigia personele ce voiu primí la mine; voi congrediá intidata pe acei domni cari vinu totu-de-una din intemplare la óra candu barbatulu a esitú. Nu voiu lasá nici odata a esí femei'a mea cu unu altulu de cătu cu mine; nu voiu avé nici odata din acei amici comple-santi, cari sunt totu-de-una gata a oferí bratiulu loru si cari au buzunarele pline cu bilete de spectacole, câ-ci mi-voiu aduce a minte totu-de-una de aceea ce am facutu candu eram — tineru.

CE E NOU?

Catra onorab. nostra publicu prenumeratoriu. In semestrulu acest'a ni sosira atâtú de multe prenumeratiuni a conto, incătu numerulu acelora ce nu au solvitu intrece pe acel'a alu prenumerantilor cari au respunsu pretiulu abonamentului. Amu respectatü totude-una cererile provenite din lips'a materiala a unei parti mari din inteliginti'a nóstra; dar asta-di ni se cere unu sacrificiu imposibilu. Cu tóte aceste inse amu satisfacutu si acuma tóte cererile in privinti'a ast'a. Dar fiindu că noi, din caus'a neplatirii prenumerantilor nostri, nu suntemu capabili a suportá spesele editiunii foii, (in formatulu, cu suplemintele si ilustratiunile ca pan'acuma,) amu fostu siliti a sistá cu nrulu presinte publicarea ilustratiunilor.

= (*O sinucidere suprindiatória*) s'a intemplatu dilele trecute la Pest'a. Unu tineru a intratu in o ne-gutiatoriá de arme, si cerendu-si unu revolveru, s'a rogatu de negotiatoriulu să-lu invetie a-lu umplé. Negutiatoriulu i umplu revolverulu, tinerulu lu-luà apoi in mana si lu-desaercă dreptu in fruntea sa. Elu cadiu mortu numai decátu.

= (*La curtea juratilor din Pesta*) in 15 l. c. se va pertractá procesulu intentatü in contra lui Stefanu Popoviciu, care a scrisu in „Zastava“, că Andrássy a fostu complice la omorulu lui Obrenovicu.

= (*Resultatulu loteriei din Cernauti*,) intreprin-sa de societatea pentru cultur'a poporului romanu de acolo, e trei mii cinci sute de fl.

= (*Balu in Aradu*.) Tinerimea romana din Aradu, va dá in 24 fauru unu balu in favórea fondului scolasticu alu eparchieei gr. or. a Aradului.

= (*Gustu bunu*.) Unu negotiatoriu jidau din

Fogarasiu, cu numele Nathan Isáky, si-a stramutat numele in Rothschild.

= (Dșior'a Catarina Oprisiu) a facutu in Sighetu Marmatiei cu bunu succesu esamenulu din administratiunea postala.

= (La Gratiu e mare turburare!) Berarii nu vreau să scaritie pretiulu berei, din cau'a acést'a apoi pacinicii cetatieni se maniara cumplitu si se facura toti focu si pérjolu.

= („Societate equestra romana“) se numesce o societate de actiunari in Bucuresci. Scopulu societății este de a propagă sciintiele hipice si imbunatatirea răselor de cari in România.

= (Concursu.) Pentru postulu de actuariu la inspectoratulu scolasticu alu comitateleru Crasna si Solnoculu de mijlocu s'a deschis concursu. Léf'a e 500 fi. si 120 fl. bani de evartiru. Se recere cunoscintia limbei romane si magiare.

= (Dóue cancelarie advocatiale romane) se deschisera de curendu, un'a de dlu Ionu Musteti in Pest'a, alt'a de dlu Sava Borha in Hatiegua.

+ (Necrologu.) Iuliu Catineanu, teologu in an. II de Gherla, a repausatu la 17 jan. in alu 21-le anu alu vietii sale.

Literatura si arte.

= („Revist'a romana“) — acést'a pretiosa publicatiune sciintifica literaria a lui Odobescu va re-apără acusi. O salutāmu cu bucuria, si i dorim vietă lungă!

= (Cea mai nouă opereta a lui Offenbach,) intitulata „Boule de neige“, s'a represintat pentru prima oară la Viena in 4 l. c. sub conducearea personala a autorului.

= („Don Quichot“,) operă de renume universala a lui Cervantes se traduce si in romanesce. Acesta opera in limb'a spaniola a vediutu lumin'a in 400 de editiuni, dar romanesce trece-va celu pucinu una?

= („Transilvania“,) fóia Asociatiunii transilvane, redactata de dlu G. Baritiu, a intrat in alu cincile anu alu vietii sale. Pretiulu pe unu anu 2 fl., pentru membrii Asociatiunii, pentru altii 3 fl.

Din strainetate.

= (Celu mai betranu fiu alu sultanului,) principale Yussuf Izzedin, va luă de socia pe flic'a lui cea mai mare, principes'a Sehime. Fét'a e de doi-spre-diese, ér feciorulu de cinci-spre-diese ani.

X (Victoru Sardou) a scrisu o piesa nouă, intitulata „Rabagas“, drama in cinci acte. Tendintia piesei e imperialistica, — si represintata de curendu a facutu sensatiune mare in teatrulu „Vaudeville.“

X (Cutremurulu de pamantu in Caucasus) in 28 jan. a ruinat cu totulu orasulu Semacha, o multime de ómeni au devenit victim'a acestei nenorociri.

X (Adunarea generala a tiganiloru) in anulu acest'a se va tiené in Canstadt, in Germania, sub presiedintia lui Iosifu Reinhardt, regele de 89 ani alu loru.

X (Bogumil Davison,) renumitulu artistu dra-

maticu germanu dupa suferintie multe a repausatu in Drezda.

X (Garibaldi) a emis unu apelu pentru tineretă unei adunări a democratilor, in care se voru pretractă multe cestiuni de mare importantia.

X (Regele Italiei) a plecatu din Roma — far' a vedé pe pap'a — la Neapolea.

X (Generalulu Moltke) dimpreuna cu suit'a sa se ascépta la Palermo. Dupa o scire mai nouă in se Moltke e fórtă bolnavu, incătu medicii sunt ingrigiti de viéti'a lui.

X (In Francia) la initiativ'a damelor din Strassburg curgu cu multe insufletire contribuirile pentru acoperirea speselor nenorocitului resbelu trecutu.

X (Archiducele Mihaiu) din Rusia petrecendu in Roma, a facutu visita si papei si cardinalului Antonelli.

X (La Lipsca) a aparutu o carte interesanta, de Rogge Walter, intitulata: „Oesterreich von Világos bis zur Gegenwart.“ Tomulu antâiu tratéza sistemulu lui Bach.

X (Fiulu siachului persianu) a plecatu spre Germania, cu o mare suita, si cu multe daruri, ca să binevenite pe imperatulu Vilhelmu.

X (Bachaumont) scriindu in diuariulu „Constitutionel“ despre eruditinea imperatului Brasiliei, amintesce ca o raritate mare, că si imperatulu Francisco Iosifu vorbesce bine latinesce.

X (Ambasadorulu turcescu din Petersburg,) pe care — precum amintiram — l'a muscatu unu ursu, fu silitu a-si amputa o mana.

X (Imperatulu Brasiliei) a parasit Parisulu in 1 fauru.

X (Din Volhynia) era-si fure transportati multi preoti poloni in Siberia, intre ceialalti si unulu de 70 de ani.

X (Muzeulu din Petersburg) are dauna de mai multe milioane. Cine-va adeca a furat insemnale de vulturul alb a stui Andreiu si Newsky.

X (Poetulu italianu Mihaiu Vitale) a scrisu o piesa intitulata „Negrii“, in se politia a opriu reprezentatiunea ei pe scena. Autorulu si-a dedicatu opulu lui Garibaldi.

X (Ex-imperatulu Napoleonu) doresce a-si aplică fiulu la marin'a englesa.

X (In Italia de mijlocu) se va infiintá unu mare arsenalu de arme, spesele edificării se voru urca la patru milioane de lire.

X (Aniversari'a) milenaria a fondării Norvegiei se va eternisa prin unu monumentu la marginaa marelui.

X (Prussia) a propusu Franciei a-i cede o colonia pentru suplinirea restului de contributiune de resbelu. Scirile mai noue prussiene desmintiesc acesta scire.

X (Thiers) incepe din ce in ce a-si perde poporaliitatea. Inimicii lui lu-acusa că conspira cu imperialistii.

X (Tamberlick) renumitulu tenoristu, acumă petrece in Havanah, undu debutéza cu multu succesu, adunandu-si o multime de parale.

X (Russia) recrutéza. Numerulu recrutilor se urca la 148,000 de feciori.

Glume si nu pre.

Unu domnisoru laudarosu aretă unui glumetiu, câ ce orologiu frumosu are dinsulu.

— Asíe dara, câ am unu orologiu minunatu! — disse elu.

— Da, da, — respunse glumetiu, — numai aretatoriu e cam prostu.

Unu mincinosu se fallă in o societate, câ dinsulu a calaritu in cinci minute o jumetate de mila.

Din intemplare in aceea-si societate se află si unu calaretiu bunu, acest'a dara i observă numai decâtă:

— Si eu sum calaretiu bunu, dar trebue să maturisescu, câ nu sciu calari ca dta, dar a minti sciu mai bine.

Copilasiulu: De ce ti-puni papusiele cu atât'a grige in puiulu mesei, Mariutia?

Maria: Voru fi bune pentru copilasii mei.

Copilasiulu: Dar déca nu vei ave copii?

Maria: Voru fi bune pentru nepotii mei.

O domna se uita cu mania pe ferest'a cupeului, si dice conductorului:

— Dle conductoru, iertatu-i a fumă in cupeulu acest'a?

— Iertatu, de cumva domnii aceia n'au nici o exceptiune in contra acestieia.

— Cari detorsi sunt mai bune?

— Pe cari nu trebue să le solvimi.

— Cine e amiculu teu?

— Celu-ce nu cere bani.

— Care calu vede inainte ca si dinapoi?

— Celu orbu.

— Ce amirósa mai antâiu intrandu in o apoteca (spitieră)?

— Nasulu.

— Pentru ce si-inchide cocosulu ochii candu canta?

— Ca gainele să cugete, câ elu scie de a rostulu.

— Ce deosebire este intre munc'a bogatului si intre munc'a saracului? — intrebă óre-cine pe óre-care.

— Saraculu, — respunse celu intrebatu, — muncesce ca să aiba de mancare si bogatulu muncesce ca să-i vina poft'a de mancare.

Rebus.

De Maria L. Giuceanu.

Deslegarea găciturei de semne din nr. 2 :

Ce-ți dorescu eu tie, dulce România,
Tinera miresa, mama cu amoru;
Fii tei traiesca numai in fratia,
Ca a nepotii stele, ca a dilei ditori:
Viția in vecia, gloria, bucuria,
Arme de taria, sufletu romanescu,
Visu de vitegia, fala si mandria,
Dulce Romania, ast'a ti-o dorescu!

Deslegare buna primiramu de la domnenele si domnisiorele: Anastasia Barbu, Silvia Moldovanu, Anastasia Leonescu, Catarina Grozescu, Ana Branu, Paulina Pelle; si de la dnii Urosiu Cernescu, Nestor Opreanu.

Post'a Redactiunii.

Dlu I. Codreanu din Aradu ni-a tramise 20 fl. prin asiguratiune postala, avisandu-ne, ca lista prenumerantilor sosesc cu aceea-si posta in epistola. Acésta inse'nă ajunsu in man'a noastră. Lu-rogamu dara a ni scrie, cui se tramitemu foia?

Nadaci. *Dlu A. P.* Pentru plusulu de 1 fl. 60 ce tablouri se tramitemu?

—du. Éta o strofa din inspiratiunea-ti poetica:

Frundia verde cioroboru,
Am fostu la prandiu la Odoru,
Si-am manecat carne de purcelu,
Inse pucinu vinu dupa elu.

De alta-data seu nu manca atata carne de purcelu, seu be mai multu vinu; dar in totu casulu, — nu mai scrie versuri!

Reheu. Cele poftite se voru tramite de siguru catu mai currendu.

Suplementu: Romanulu: „De unde nu este rentórcere“, col'a V.